
SUMARI

- Acte de lliurament de la segona edició del Premi Catalunya de Sociologia
- Novetat editorial
- Cursos d'estiu
- Desaparició d'Enric Renau Permanyer
- Article: "Un reconeixement a la necessitat de les polítiques d'igualtat de gènere en moments de crisi", per Lidia Arroyo

Coordinació: Vanessa Maxé

Secretaria: Marcel·la Artís

Associació Catalana de Sociologia
Filial de l'Institut d'Estudis Catalans
Carrer de M. Aurèlia Capmany, 14
08001 Barcelona

Tel.: 935 529 104

Fax: 932 701 180

A/e: acs@iec.cat

Web: <http://acs.iec.cat>

Acte de lliurament de la segona edició del Premi Catalunya de Sociologia

El president de l'Associació Catalana de Sociologia (filial de l'Institut d'Estudis Catalans) i la degana del Col·legi de Politòlegs i Sociòlegs de Catalunya, amb la col·laboració de l'Obra Social La Caixa, es complauen a convidar-vos a l'acte del lliurament de la segona edició del Premi Catalunya de Sociologia, que enguany ha estat atorgat a la doctora **Marina Subirats** en reconeixement a la seva trajectòria científica i professional.

El premi es lliurarà el dia 9 de juny, a les set del vespre, a la Sala Prat de la Riba de l'Institut d'Estudis Catalans. Un cop finalitzat l'acte, se servirà un sopar fred al jardí Mercè Rodoreda (carrer del Carme, 47 de Barcelona).

L'assistència a l'acte exigeix la inscripció prèvia, emplenant la butlleta corresponent, abans del dia 30 de maig. L'aforament de la sala és limitat, els participants a l'acte seran registrats per ordre d'inscripció.

No s'admetrà cap assistent sense la confirmació de la inscripció.

Podeu realitzar les vostres inscripcions a través a través de la pàgina web de l'ACS (<http://acs.iec.cat>) o bé entrant a aquest enllaç:

<http://acs.iec.cat/jornades/sociologiapremi2.asp>

Novetat editorial

El passat 4 de maig es va presentar el darrer assaig del president de l'Institut d'Estudis Catalans, el doctor **Salvador Giner** "*El futur del capitalisme*" editat per l'editorial Península.

En l'acte hi van intervenir a més de **Giner**, **Josep González-Agàpito**, president de la Secció de Filosofia i Ciències Socials; **Eduard Arruga**, president de la Societat Catalana d'Economia, filial de l'IEC, i **Josep M. Rotger**, president de l'Associació Catalana de Sociologia, filial de l'IEC.

En aquest llibre, **Salvador Giner** recull un conjunt de reflexions sobre l'ordre econòmic, polític i cultural que arribarà quan s'hagi superat, veritablement, la recessió econòmica. L'autor fa referència a les teories clàssiques sobre l'avenir del capitalisme, n'analitza algunes de les més recents, que el vinculen a la naturalesa de la societat industrial i també a la democràcia, per desembocar en un conjunt d'hipòtesis sobre el seu futur immediat. El treball de Giner és, també, una invitació a l'anàlisi de la modernitat i el seu destí, i a l'elaboració d'una crítica de la nostra civilització.

Cursos d'estiu

Cada any, durant el mes de juliol, les universitats catalanes celebren diversos cursos d'estiu amb la finalitat de divulgar i difondre a la societat en general coneixements d'actualitat de diferents àmbits i especialitats.

L'ACS proposa a continuació una relació de cursos que són abordats amb perspectiva sociològica i que poden ser d'interès per als seus socis:

1.- Universitat de Barcelona

<http://www.ub.edu/juliols/>

- La participació de la ciutadania en la societat de la indiferència
- La sortida de la crisi i el futur d'Europa

2.- Universitat Autònoma de Barcelona

<http://ice2.uab.cat/estiu/>

- Diàlegs sobre la gestió de conflictes, la convivència i la felicitat
- Alternatives a la crisi: L'economia social i solidària, l'economia feminista i l'economia ecològica

3.- Universitat Pompeu Fabra

<http://www.upf.edu/estiu/>

- Estratègies per a la Igualtat Efectiva de Dones i Homes: una Visió Interdisciplinària
- Crisi de la Política Institucional i Moviments Socials

4.- Universitat de Girona

<http://www.fudg.edu>

- Principis i tècniques per resoldre conflictes
- Els estudis de gènere: claus per l'anàlisi i la transformació de la realitat social

5.- Universitat de Lleida

<http://www.udl.edu>

- Migracions Contemporànies. Transformacions Socials i Perspectives a Través dels Seus Protagonistes
- Cooperació Internacional i Desenvolupament Humà. El Repte de l'Enfocament dels Drets Humans

6.- Universitat Rovira i Virgili

<http://www.urv.edu>

- Dona i treball

A banda també en destaquem el curs que l'Associació d'Empreses d'Estudis de Mercat i Opinió (AEDEMO) organitza a Barcelona els propers 15 i 16 de juny sobre *Investigación de Mercados on line*.

Per ampliar la informació sobre el programa del curs i les condicions de matrícula podeu consultar el web: <http://www.aedemo.es>.

Desaparició d' Enric Renau Permanyer

L'Associació Catalana de Sociologia lamenta molt profundament la pèrdua el passat 19 de maig d'**Enric Renau Permanyer**, membre de la Junta.

Renau era llicenciat en Ciències Polítiques i Sociologia per la Universitat Autònoma de Barcelona; va ampliar els seus estudis a la Università degli Studi i a l'Institut Europeu de Florència (Itàlia), i en la Walter A. Haas School of Business de la Universidad de California en Berkeley (EEUU).

Des de la vessant professional, Renau va ser cofundador i president executiu de DEP i conseller delegat d' Educaweb.com, entitats de reconegut prestigi dedicades a l'estudi social aplicat principalment a l'educació i la inserció laboral. Paral·lelament va desenvolupar tasques com a professor associat a la Universitat Pompeu Fabrar (1993-2006), i va ser membre de les Juntes de l'Associació Catalana de Sociologia, el Col·legi de Politòlegs i Sociòlegs de Catalunya i de CTecno.

Article

El passat 28 d'abril l'Institut d'Estudis Catalans i Associació Catalana de Sociologia va atorgar el Premi del Concurs de Joves Sociòlegs a l'obra "*Joven para 'plegar' y mayor para buscar trabajo. Una anàlisi de l'atur de llarga durada de les dones majors de 45 anys a Catalunya*" de l'autora **Lidia Arroyo**.

El treball guardonat ha estat el treball de recerca (tesina), dirigit per la doctora **Teresa Torns**, presentat per a l'obtenció del DEA en Sociologia al Departament de Sociologia de la UAB. Tot i que és un treball realitzat durant el temps personal, l'autora treballava a la Direcció General d'Igualtat d'Oportunitats en el Treball de la Generalitat de Catalunya quan l'elaborava.

Actualment **Lidia Arroyo** treballa com ajudant de recerca a l'IN3 de la UOC, al Programa "Comunicació Mòbil, Economia i Societat".

Un reconeixement a la necessitat de les polítiques d'igualtat de gènere en moments de crisi

En la l'edició 2011 del Concurs de Joves Sociòlegs -i també de Sociòlogues- un treball d'investigació sobre l'atur de llarga durada de les dones majors de 45 anys i de classe de treballadora a Catalunya ha estat el guanyador. Precisament el mateix any en què la societat catalana està veient i experimentant com els avenços en les polítiques d'igualtat de gènere -aconseguits per l'esforç, treball, coneixements i raons de persones que lideraven un projecte polític amb vocació pública i de justícia social- estan sent esmicolats amb l'eliminació de la Direcció General d'Igualtat d'Oportunitats en el Treball de la Generalitat de Catalunya -pionera i model d'altres administracions d'arreu de l'estat espanyol-, la desarticulació del Pla Estratègic sobre els usos i la gestió del temps a la vida quotidiana o la desaparició de les subvencions per a l'elaboració dels plans d'igualtat i la promoció de la figura de l'agent d'igualtat a les empreses.

El reconeixement, per tant, arriba en el moment precís per a fer visible com de necessàries són encara les polítiques d'igualtat, i en moments de crisi econòmica, "més que mai". La Dra. Sara Berbel ja ho explicava a l'article d' El País del passat 14 de febrer del 2009 com a directora general d'Igualtat d'Oportunitats en el Treball:

"Es precisamente en épocas de crisis cuando la economía social, la atención a las personas más vulnerables social y laboralmente, así como la igualdad de oportunidades, son fundamentales para mantener la calidad de vida social y el Estado de bienestar. Por ello es necesario reivindicar que la centralidad de las políticas deben ser las personas y las políticas redistributivas de tipo económico, pero también las de tipo simbólico".

Des del punt de vista de la recerca sociològica, quan ens proposem aprofundir en el fenomen de l'atur de llarga durada de les dones i estudiem les aportacions teòriques al respecte, detectem com la relació de les dones amb el mercat de treball ha estat objecte d'estudi, principalment, des del punt de vista de la presència, i no de les

seves absències. És a dir, la pregunta de recerca es planteja en la línia de: per què les dones s'incorporen al mercat de treball?. Aquesta orientació de la qüestió és pertinent en el període inicial d'entrada de mà d'obra femenina a l'esfera laboral. Però quan fa més d'un quart de segle de l'expansió de l'activitat laboral de les dones a l'estat espanyol és simptomàtic que hi hagi tan escassa producció científica entorn a la problemàtica de les absències de les dones al mercat de treball, en termes de parcialitat, atur o inactivitat.

Ara fa una dècada, Teresa Torns (2001) ja es preguntava per l'escassa investigació i preocupació social pels efectes de la desocupació a un estat com l'espanyol, un dels països de la UE amb les taxes d'atur més elevades. Afinant l'anàlisi del fenomen des de la perspectiva de gènere, l'autora identifica com les elevades taxes d'atur a Espanya tenen a veure com el persistent i permanent atur femení, i la desvalorització de la problemàtica amb la "tolerància social de l'atur femení".

De fet, el treball realitzat per Pilar Carrasquer i Teresa Torns (1993) sobre l'atur de llarga durada de les dones al Vallès Occidental és pioner i referent en l'estudi de la problemàtica, així com l'anàlisi del perfil socio-laboral del l'atur femení a Espanya, de Torns, Carrasquer i Romero (1995). Des de l'enfocament de la producció-reproducció, que incorpora els factors extralaborals del treball domèstic i de cura, veiem com per explicar tant la presència com les absències de les dones del mercat de treball -i per tant per explicar el funcionament del mercat de treball- és necessari partir de la reconceptualització de treball, és a dir, tenir en compte el treball reproductiu i no només l'ocupació.

Des de les aportacions de Torns i Carrasquer en relació a l'atur de llarga durada de les dones -fa més de quinze anys- les investigacions en la mateixa línia han cessat, exceptuant alguns estudis elaborats des del grup de recerca QUIT com els de Torns i Borràs (dir.) en el marc del projecte IGUALEM.

Quan analitzem la problemàtica en l'actualitat ens trobem amb què el perfil de l'atur de llarga

durada és molt similar al que les investigadores apuntaven en els estudis previs: són les dones, més grans de quaranta-cinc anys, amb un baix nivell de formació i de classe social treballadora les persones que tenen més dificultats de tornar a entrar al mercat de treball. Un cop són expulsades de l'esfera laboral tenen elevades probabilitats de romandre en aquesta situació fins l'edat de jubilació, és a dir, en les fronteres de l'atur i la inactivitat. Situació que es veu agreujada en el cas de les dones immigrants.

En el moment actual, així com ha succeït en crisis econòmiques anteriors, conjunturalment la destrucció de llocs de treball ocupats per homes ha estat superior. Atent a la xifra puntual i ignorant les desigualtats de gènere estructurals del mercat de treball, els discursos socials que reforcen el model tradicional "home sustentador econòmic principal" i "dona mestressa de casa" han pres força i les polítiques d'igualtat de gènere desenvolupades pels governs progressistes dels darrers anys a Catalunya estan sent eliminades.

Un reconeixement com el Concurs de Joves Sociòlegs 2011 a un treball que pretén aportar coneixement i llum a una problemàtica invisibilitzada, en uns moments en què la sortida de la crisi econòmica s'està plantejant a partir de mesures que reprodueixen el model de mercat de treball basat en les desigualtats de gènere, obre una finestra a l'esperança. Per a les persones que creiem en la investigació i el treball compromès amb el món en el que vivim, ens encoratja a seguir el camí de la coherència i la responsabilitat de les nostres accions i treball en la construcció d'una societat més justa i igualitària.

Lidia Arroyo

Algunes referències bibliogràfiques:

Berbel, S. 2009. "Más necesaria que nunca". *El País* [Barcelona] (14 de febrer de 2009).

Carrasquer, P.; Torns, T. 1993. *Las Mujeres en paro de larga duración en el Vallès Occidental*. [Working papers (UAB-QUIT)]

Torns, Teresa; Borràs, Vicent (Dir.) *Estudi sociològic del col·lectiu de dones desocupades o inactives. Projecte IGUALEM. Informe*